

КЊИГА КОЈА ГОВОРИ

(Драгана Малешевић, *Откривамо чудесни свет: интерактивна књига са QR кодовима и матрицом за самоконтролу*, едиција „Књиге са којима се расте“, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Кикинда; Провенс, Нови Сад, 2022)

Откривамо чудесни свет је књига намењена деци различитог узраста. Могу је користити деца предшколског, али и школског узраста. Књига подстиче децу да стварају претпоставке и нуди им одговоре. Књига од деце тражи одговоре на питање „Зашто?“, подстиче их на нова сазнања. Осим за децу, значајна је и за њихове родитеље, васпитаче и пружа мноштво идеја за учење кроз игру. Једнако је намењена и дечацима и девојчицама. Текст је написан ћирилицом, великим фонтом. Родитељи и васпитачи читају деци која не знају да читају, а књига даје могућност да деца уче да читају баш због великог фонта. Карактеристика текста је што наводи децу на комуникацију, подстиче децу на говор, што је увек потребно, а стимулације говора су кроз текст у књизи видљиве.

Књига интерактивно подстиче децу. Књига поседује и матрицу са својим симболима који омогућавају да правилним постављањем симбола, добијемо тачан одговор на одређено питање или проверимо потенцијални. Уколико се матрица изгуби или поцепа, у књизи (на самом почетку) дат је шаблон по којем може да се изради нова матрица, или више њих како би се олакшао рад у мањим групама. Књига је истраживачког карактера и често се поставља питање у књизи „Шта мислиш?“.

Посебно интересовање код деце изазивају QR кодови којих у овој књизи има чак 93. У односу на класичне књиге, ова књига у већој мери задовољава интересовања деце, врло је применљива у оквиру Нових основа по којим се тренутно реализује васпитно-образовни рад у предшколским установама. У складу са узрастом, књига у великој мери развија и дигиталну компетенцију код деце. QR кодови садрже звучне и видео записе. На почетку књиге дато је и кратко упутство и сликовито је објашњено коришћење QR кодова.

Књига је написана на три нивоа, што значи да се дете развија у складу са својим интересовањима и могућностима. Нуди и зону наредног развоја и може се применити на вишем нивоу, а и са децом којој је потребна подршка. У оквиру теме „Годишња доба“, код QR кода пролеће, приликом читавања, појављује се амбијент шуме, доживљај пролећа, цвркул птица...

Ова књига има своје теме и свака је обележена другом бојом (црвена, жута, зелена), почиње предзнањем, годишњим добрима, у наставку је мерење времена, мерење температуре. У потпуности подстиче децу за новим сазнањима у оквиру датих тема. Подстиче децу кроз описивање слика, поставља им питања у жељи за правим одговором и пружа подршку уз помоћ матрице да добију тачан одговор.

Метеоролошка станица-метеоролог, која је приказана у књизи, подстиче да се сарађује са локалном заједницом, користе постојећи ресурси и позива да се укључе и одрасли. У наставку књиге ауторка се дотакла и неживе природе, Сунца, свемира, светлости и топлоте.

Експерименти су заступљени у великом броју и подстичу децу о сазнањима очувања и заштити природе. Кроз различите експерименте књига развија еколошку свест деце у великој мери, подстиче децу на акције за очување и заштиту животне средине (загађењем воде, ваздуха, земљишта, коришћењем извора енергије...).

На крају књиге налази се оријентација у простору и сазнања о континентима, где кроз књигу деца путују континентима. У књизи је приказан и сунчев систем, месец, магнетизам, електрицитет и гравитација и то на оном нивоу на којем деца могу да схвате.

Традиционална књига трансформисана је у мултимедијални садржај, и оваква књига је неопходна у раду сваког практичара, као и осталих пет књига из едиције „Књиге са којима се расте“. Књиге су повезане и надовезују се једна на другу. Књига се за већину тема може применити по Новим основама у предшколским установама. У односу на класичне књиге, ова књига са QR кодовима код деце у знатно већој мери развија опажање и препознавање целине и делова различитих бића, предмета, појава, објеката. У складу са узрастом, у потпуности развија дигиталну компетенцију код деце. Звучни и видео записи QR кодова дати у књизи, омогућавају деци да развију јасне појмове, као и да сместе појмове у реалне животне контексте уз планиране ситуације учења. Такође, књига омогућава и индивидуализацију, па је врло применљива и у раду са децом којој је потребна додатна образовна подршка.

Свих шест књига из едиције „Књиге са којима се расте“ садрже QR линкове који децу воде до интересантних појава које немају у свом

окружењу, што доводи до развоја мишљења, као и до тога да самостално закључују. Сваки видео је безбедан, налази се на сајту издавача, што је од великог значаја када су деца у питању. Свака књига има своју матрицу (правилним постављањем, по датом упутству, долази се до тачних одговора), која доводи до развоја дивергентног мишљења.

Едиција интерактивних књига са QR кодовима, линковима ка звучним и видео записима и матрицом, „Књиге са којима се расте“ (Слика 1), садржи следеће књиге: *Биљке* – 78 QR, *Животиње наших крајева* – 89 QR, *Облици и бројеви* – 43 QR, *Откривамо чудесни свет* – 93 QR, *Шта све може моје тело* – 99 QR, *Животиње далеких крајева* – 135 QR. Свака књига обрађује једну област и тему и свака тема полази од предзнања деце. Свака тема има своју боју и то тако што су странице – ивице књиге обојене одређеном бојом и на тај начин дете има занимљив и повезан садржај, којим надограђује своје знање, како у васпитно-образовном раду са васпитачима и вршњацима, тако и у раду са родитељима код куће.

Јелена Панићелић

Слика 1. Едиција „Књиге са којима се расте“